

Wymagania edukacyjne z języka polskiego dla uczniów klas VI

Poziomy wymagań / oceny	Odbiór wypowiedzi i wykorzystanie zawartych w nich informacji	Analiza i interpretacja tekstów kultury	Tworzenie wypowiedzi
Konieczny (ocena dopuszczająca)	<p>1. Czytanie i słuchanie. Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - czyta uważnie fragment utworu literackiego, - z pomocą nauczyciela wyszukuje podstawowe informacje w tekście, - rozróżnia elementy realistyczne i fantastyczne, - uważnie przysłuchuje się rozmowie, - próbuje stworzyć wypowiedź ustną, - z pomocą nauczyciela charakteryzuje bohatera, - czyta uważnie wiersz, - z pomocą nauczyciela wskazuje w tekście epitety, - z pomocą nauczyciela odnajduje w tekście informacje o osobie mówiącej w wierszu, - odczytuje tekst na poziomie dosłownym <p>2. Samokształcenie i docieranie do informacji. Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - samodzielnie korzysta ze słownika ortograficznego, - z pomocą nauczyciela korzysta z pozostałych słowników i encyklopedii, - wie, że może szukać informacji również w Internecie. <p>3. Świadomość językowa. Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozpoznaje rzeczowniki w wypowiedzeniu, - odmienia rzeczowniki przez przypadki, liczby oraz wskazuje ich rodzaj, - rozpoznaje przymiotniki w wypowiedzeniu, 	<p>1. Wstępne rozpoznanie. Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - przy pomocy nauczyciela nazywa swoje reakcje czytelnicze np. wrażenia, emocje <p>2. Analiza. Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - odróżnia fikcję artystyczną od rzeczywistości; - odróżnia realizm od fantastyki; - rozpoznaje w tekście literackim: epitet, wyraz dźwiękonaśladowczy i objaśnia ich rolę; - rozpoznaje: wers, zwrotkę (strofę), rym, refren; - przy pomocy nauczyciela omawia akcję, wyodrębnia najważniejsze wątki i wydarzenia; - przy pomocy nauczyciela próbuje scharakteryzować i ocenić bohaterów; - identyfikuje: <u>opowiadanie</u>, baśń, mit, wiersz, przysłowie, komiks. <p>3. Interpretacja. Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - odbiera teksty kultury na poziomie dosłownym; - przy pomocy nauczyciela próbuje wyjaśnić morał bajki oraz przesłanie baśni <p>4. Wartości i wartościowanie. Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - spośród podanych cech bohatera wybiera tę, z którą się zgadza, - z pomocą nauczyciela nazywa emocje, - z pomocą nauczyciela podejmuje próbę zredagowania kilkudzaniowej oceny postaci 	<p>1. Mówienie i pisanie. Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - przy pomocy nauczyciela zapisuje krótkie teksty na tematy poruszane na zajęciach – związane z otaczającą rzeczywistością i poznanymi tekstami kultury; - z pomocą nauczyciela formułuje pytania do tekstu; - tworzy krótkie wypowiedzi pisemne w następujących formach gatunkowych: opowiadanie odtwórcze, list nieoficjalny, proste sprawozdanie (np. z wycieczki, z wydarzeń sportowych), ogłoszenie, zaproszenie, prosta <u>notatka</u>; - nie zawsze stosuje w wypowiedzi pisemnej odpowiednią kompozycję i układ graficzny zgodny z wymogami danej formy gatunkowej (w tym wydziela akapity); - rzadko uczestniczy w rozmowie i słucha z uwagą wypowiedzi innych, rzadko mówi na temat; nie prezentuje własnego zdania i nie uzasadnia go; - czytając głośno, wyraziście próbuje przekazać intencję tekstu, właściwie akcentować; - recytuje teksty poetyckie, podejmując próbę ich głosowej interpretacji. <p>2. Świadomość językowa. Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zna niektóre zasady pisowni wielką i małą literą, - z pomocą n – la tworzy przymiotniki od

	<ul style="list-style-type: none"> - odmienia przymiotniki przez przypadki, liczby oraz rodzaje, - zna pojęcia zaimka, - rozpoznaje czasownik w wypowiedzeniu, - rozpoznaje bezokoliczniki, - zna pojęcie strony czynnej i strony biernej czasownika, - z pomocą nauczyciela wskazuje w tekście przykłady czasowników w stronie czynnej i biernej, - rozpoznaje w wypowiedzeniu liczebnik główny, - odróżnia liczebniki od innych części mowy, - rozpoznaje w tekście wykrzykniki, - z pomocą nauczyciela rozpoznaje i nazywa większość części mowy, - z pomocą nauczyciela określa formę gramatyczną wskazanych odmiennych części mowy 		<p>nazw własnych,</p> <ul style="list-style-type: none"> - zna niektóre zasady pisowni ó i u, rz i ż - uzasadnia pisownię ó i u, rz i ż korzystając ze słownika ortograficznego oraz pomocy n – la, - stara się poprawnie zapisywać wyrazy pokrewne uzasadniające pisownię ó oraz zdrobnienia zakończone na –utki, -usieńki, - z pomocą n – la tworzy wyrazy pokrewne uzasadniające pisownię rz i ż, - zna niektóre zasady pisowni nosówek, - z pomocą n – la korzysta ze słownika ortograficznego, - zna podstawowe zasady pisowni wyrazów z h i ch, i częściowo stosuje je w praktyce, - potrafi wskazać w podanych przykładach wyrazy pokrewne, uzasadniające pisownię h i ch, - zna częściowo zasady pisowni zakończeń –ji, -ii, -i, - na ogół poprawnie odmienia przez przypadki rzeczowniki zakończone na –ja, -ia, -ea, korzystając z pomocy n –la, - zna niektóre zasady pisowni przeczenia nie, - uzasadnia pisownię przeczenia nie z różnymi częściami mowy, korzystając z pomocy słownika ortograficznego oraz z pomocy n – la., - w większości rozpoznaje podane części mowy i korzystając ze słownika ortograficznego poprawnie zapisuje je z przeczeniem nie
--	--	--	---

<p>Podstawowy (ocena dostateczna)</p>	<p>1. Czytanie i słuchanie. Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - czyta ze zrozumieniem fragment utworu literackiego, - wyszukuje informacje w tekście, - rozróżnia elementy realistyczne i fantastyczne, - dokonuje interpretacji tekstu na poziomie dosłownym, - próbuje uczestniczyć w rozmowie, - tworzy krótką spójną wypowiedź, - charakteryzuje bohaterach - czyta ze zrozumieniem tekst poetycki, - samodzielnie wskazuje w tekście epitety, - rozumie ogólny sens utworu, - odnajduje w tekście informacje o osobie mówiącej w wierszu, - korzysta ze wskazówek n – la i odczytuje emocje wpisane w tekst <p>2. Samokształcenie i docieranie do informacji. Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - samodzielnie korzysta ze słowników i encyklopedii, - wie, że może szukać informacji również w Internecie i zna wiarygodne portale <p>3. Świadomość językowa. Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zna podstawowe kategorie gramatyczne, - potrafi wskazać rzeczowniki o nietypowej odmianie, - określa formy gramatyczne przymiotnika (przypadek, liczba, rodzaj), - rozumie funkcjonalność zaimka, - odróżnia formy osobowe od form zakończonych na – no, - to, - zna podstawowe kategorie gramatyczne: 	<p>1. Wstępne rozpoznanie. Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - poddaje refleksji działania bohaterów, - wyraża swój stosunek do postaci literackich <p>2. Analiza. Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozumie swoistość tworzywa literatury, teatru, - potrafi nazwać autora tekstu kultury (np. malarz, pisarz, poeta), - w opisie tekstu kultury posługuje się poznaną terminologią, - wskazuje elementy świata przedstawionego w poznanych tekstach kultury, - wskazuje narratora w tekście epickim, - omawia akcję, wskazując wydarzenia, - wskazuje i przedstawia bohaterów, - identyfikuje wiersz, - odróżnia postać autora od osoby mówiącej w wierszu, - rozpoznaje w tekście rym, - rozpoznaje w tekście epitet, przenośnię i objaśnia ich rolę, - wymienia cechy baśni, - odróżnia elementy fantastyczne od realistycznych, - rozpoznaje przysłowia, - rozpoznaje poszczególne części utworu dramatycznego, - wyodrębnia elementy składające się na widowisko teatralne (gra aktorska, reżyseria, dekoracja, charakteryzacja, kostiumy, rekwizyty), - rozumie specyfikę komiksu, - przy pomocy nauczyciela określa funkcję tekstu kultury (informacyjna, ekspresyjna, 	<p>1. Mówienie i pisanie. Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - buduje poprawne znaczeniowo i gramatycznie wypowiedzenia, - konstruuje kilkuzdaniowe wypowiedzi zgodne z podanym tematem, - wypowiada się krótko na tematy poruszane na lekcjach, związane z otaczającą rzeczywistością i poznаныmi tekstami kultury, - wypowiada się, realizując zamierzony cel wypowiedzi (opisuje, przeprasza, prosi, zachęca), - odpowiada rzeczowo na zadane pytania, - posługuje się zwrotami grzecznościowymi, adekwatnymi do sytuacji komunikacyjnej, rozumiejąc relacje między nadawcą a odbiorcą, - opowiada o wydarzeniach, rozumiejąc istotę ciągu przyczynowo-skutkowego, - uczestnicząc w rozmowie, słucha z uwagą wypowiedzi innych, mówi na temat, - wyraża własne zdanie i uzasadnia je w prosty sposób, - mówi i czyta wyraźnie, wprowadza pauzę, - recytuje z pamięci krótkie teksty poetyckie, podejmując próbę ich głosowej interpretacji, - uczy się roli i wygłasza kwestie w przedstawieniu klasowym, - formułuje wypowiedzi pisemne zgodne z tematem w następujących formach: <ul style="list-style-type: none"> • opis postaci, • opis miejsca, • opis przedmiotu, • dialog, • przepis,
--	---	--	---

	<p>osobę, liczbę, czas, rodzaj,</p> <ul style="list-style-type: none"> - odmienia czasowniki przez osoby, liczby, czasy, - zna pojęcie strony czynnej i strony biernej czasownika, czasownika przechodniego i nieprzechodniego, - z pomocą n – la przekształca wypowiedzenia zawierające czasowniki w stronie czynnej na wypowiedzenia zawierające czasowniki w stronie biernej i odwrotnie, - zna podstawowe kategorie gramatyczne dotyczące liczebnika, - potrafi wskazać liczebniki w wypowiedzeniu, - wskazuje w tekście liczebniki główne i porządkowe, - potrafi odtworzyć z pomocą n – la definicje wykrzyknika i partykuły, - z pomocą n – la rozpoznaje w tekście nowe części mowy, - rozpoznaje i nazywa większość części mowy, - na ogół poprawnie wskazuje odmienne i nieodmienne części mowy, - na ogół poprawnie określa formę gramatyczną odmiennych części mowy 	<p>perswazyjna).</p> <p>3. Interpretacja. Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - odbiera teksty kultury na poziomie dosłownym, - samodzielnie formułuje przesłanie baśni. <p>4. Wartości i wartościowanie. Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - nazywa emocje, - podejmuje próbę zredagowania oceny postaci, 	<ul style="list-style-type: none"> • pocztówka, • list prywatny, • zaproszenie, • opowiadanie twórcze i odtwórcze, • opowiadanie z dialogiem, • kartka z dziennika, • instrukcja, • plan ogólny, <ul style="list-style-type: none"> – zna i na ogół stosuje poprawną kompozycję i układ graficzny zgodny z wymogami danej formy pisemnej, – stosuje zasady ortografii i interpunkcji w zapisie, – dba o estetykę zapisu, – stosuje akapity, – sporządza plan odtwórczy wypowiedzi (ramowy). <p>2. Świadomość językowa. Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zna zasady pisowni wielką i małą literą i stara się je stosować w praktyce, - uzasadnia pisownię wielką i małą literą, korzystając ze słownika ortograficznego i z pomocą n – la, - tworzy przymiotniki od nazw własnych, - zna zasady pisowni ó i u, rz i ż korzystając ze słownika ortograficznego i pomocy n – la, - z pomocą nauczyciela tworzy wyrazy pokrewne uzasadniające pisownię ó oraz zdrobnienia zakończone na – utki, -usieńki i wykorzystuje je w opisie, - tworzy niektóre wyrazy pokrewne uzasadniające pisownię rz i ż, - zna zasady pisowni nosówek, - uzasadnia p[isownię ą i ę, korzystając ze
--	--	--	--

			<p>słownika ortograficznego,</p> <ul style="list-style-type: none"> - zna zasady pisowni <i>h</i> i <i>ch</i> i na ogół stosuje je w praktyce, - z pomocą <i>n – la</i> i dzięki jego wskazówkom uzasadnia pisownię <i>h</i> i <i>ch</i>, - wykorzystuje wiedzę o wyrazach pokrewnych do uzasadniania poprawnej pisowni, - zna większość zasad pisowni zakończeń – <i>ji</i>, <i>-ii</i>, <i>-i</i> i stara się je stosować w praktyce, - na ogół poprawnie odmienia przez przypadki rzeczowniki zakończone na – <i>ja</i>, <i>-ia</i>, <i>-ea</i>, korzystając ze słownika ortograficznego lub pomocy <i>n – la</i>, - zna zasady pisowni przeczenia <i>nie</i> i stara się je stosować w praktyce, - uzasadnia pisownię przeczenia <i>nie</i> z różnymi częściami mowy, korzystając ze słownika ortograficznego, - rozpoznaje podane części mowy i stara się poprawnie zapisywać je z przeczeniem <i>nie</i>,
<p>Rozszerzający (ocena dobra)</p>	<p>1. Czytanie i słuchanie. Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - odczytuje przesłanie tekstu, - aktywnie uczestniczy w rozmowie, uzasadnia swoje zdanie, - tworzy poprawną, uporządkowaną wypowiedź ustną, - charakteryzuje bohatera, dostrzega jego indywidualne cechy, - odczytuje przesłanie tekstu, - porównuje tekst literacki z przekazem wizualnym, - dokonuje interpretacji tekstu na poziomie znaczeń dosłownych i przenośnych, - wyszukuje w utworze informacje na podany 	<p>1. Wstępne rozpoznanie. Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - uzasadnia swoje wrażenie po przeczytanej lekturze, - podejmuje rozważania i ocenia postępowanie bohaterów. <p>2. Analiza. Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozumie swoistość tworzywa filmu, telewizji, Internetu, - odróżnia fikcję artystyczną od rzeczywistości, - wskazuje cechy narodowe i regionalne różnych tekstów kultury, - w opisie i interpretacji tekstu kultury posługuje się poznaną terminologią, 	<p>1. Mówienie i pisanie. Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - tworzy rozbudowane, poprawne zdania, - konstruuje dłuższe wypowiedzi zgodne z tematem, - wypowiada się w sposób rozbudowany na tematy poruszane na lekcjach, związane z otaczającą rzeczywistością i poznanymi tekstami kultury, - wypowiada się, realizując zamierzony cel wypowiedzi (zachęca i zniechęca, poleca i prosi, przyrzeka i obiecuje, zaprasza), - formułuje celowe pytania do tekstu, - używa stylu i języka adekwatnego do codziennych sytuacji komunikacyjnych,

	<p>temat,</p> <ul style="list-style-type: none"> - określa funkcje epitetów, - odczytuje przenośny sens utworu, - odczytuje emocje wpisane w tekst, - wypowiada się na temat przesłania utworu, - uzasadnia swoje zdanie <p>2. Samokształcenie i docieranie do informacji. Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - potrafi wskazać wiarygodne źródła informacji, - świadomie wykorzystuje zasoby internetowe <p>3. Świadomość językowa. Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - poprawnie odmienia rzeczowniki o nietypowej odmianie, - tworzy przymiotniki od przysłówków, - zna rodzaje stopniowania i potrafi stopniować podane przymiotniki, - rozpoznaje zaimki w tekście, - wie, jakie części mowy są zastępowane przez zaimki, potrafi wskazać w tekście różne rodzaje zaimków, - zna zasady stosowania dłuższych i krótszych form zaimków, - poprawnie odmienia czasowniki przez osoby, liczby, czasy, - określa formę gramatyczną (osobę, liczbę, czas) czasowników, - odróżnia w tekście wypowiedzenia zawierające czasowniki w stronie czynnej od wypowiedzeń zawierających czasowniki w stronie biernej, - przekształca wypowiedzenia zawierające czasownik w stronie czynnej na wypowie- 	<ul style="list-style-type: none"> - określa podstawowe cechy narracji, - omawia akcję, wskazując wątki, - nazywa cechy bohaterów, - rozpoznaje w tekście rym, refren, - rozpoznaje w tekście uosobienie, porównanie, wyraz dźwiękonaśladowczy i objaśnia ich rolę, - odróżnia wiersz rymowany i nierymowany (biały), - wymienia cechy opowiadania, mitu, legendy, bajki, powieści, - wyodrębnia elementy dzieła filmowego i telewizyjnego (scenariusz, reżyseria, ujęcie, gra aktorska), - jest krytycznym odbiorcą i twórcą rzeczywistości wirtualnej, - próbuje samodzielnie określić funkcję tekstu kultury. <p>3. Interpretacja. Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - odbiera teksty kultury na poziomie przenośnym, - w interpretacji tekstu kultury posługuje się poznaną terminologią, - wskazuje zawarty w bajce morał, - objaśnia ukryty morał bajki. <p>4. Wartości i wartościowanie. Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wskazuje w tekście elementy opisu postaci, wyszukuje informacje wyrażone wprost i pośrednio, - potrafi wskazać motywy działania postaci w różnych sytuacjach, 	<ul style="list-style-type: none"> - posługuje się różnymi środkami komunikacji niewerbalnej, - poprawnie akcentuje wyrazy, zwłaszcza formy trybu przypuszczającego czasownika, - odpowiednią intonacją przekazuje intencję tekstu, - opowiada o wydarzeniach prawdziwych lub zmyślonych, dodając szczegóły i sygnalizując zaangażowanie emocjonalne, - wypowiada własne zdanie, dobierając trafne argumenty, - recytuje z pamięci dłuższe teksty poetyckie, podejmując próbę ich głosowej interpretacji, - formułuje wypowiedzi pisemne zgodne z tematem w następujących formach: <ul style="list-style-type: none"> • opis postaci uwzględniający cechy, ich uzasadnienie, sposób zachowania oraz ocenę, • opis przeżyć wewnętrznych, • reklama, • plan szczegółowy, • zawiadomienie, ogłoszenie, • sprawozdanie, • kartka z pamiętnika, • notatka, - stosuje odpowiednią kompozycję i układ graficzny zgodny z wymogami danej formy pisemnej, - dba o bogate słownictwo i poprawny styl, sporządza plan odtwórczy wypowiedzi (szczegółowy). <p>2. Świadomość językowa. Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zna zasady pisowni wielką i małą literą i stosuje je w praktyce,
--	--	---	--

	<p>dzenia zawierające czasownik w stronie biernej i odwrotnie,</p> <ul style="list-style-type: none"> - zna zasady stosowania poszczególnych rodzajów liczebników i wykorzystuje je w praktyce, - wskazuje w tekście liczebniki główne, porządkowe, zbiorowe, ułamkowe i nieokreślone, - zna definicję wykrzyknika i partykuły, - rozpoznaje w tekście nowe części mowy, - na ogół poprawnie uzupełnia wypowiedzi partykułami, - na ogół poprawnie rozpoznaje i nazywa części mowy, - wskazuje odmienne i nieodmienne części mowy, - bez większych problemów określa formę gramatyczną odmiennych części mowy 		<ul style="list-style-type: none"> - samodzielnie uzasadnia pisownię wielka i małą literą, - samodzielnie tworzy przymiotniki od nazw własnych, - zna zasady pisowni ó i u, z i ż, - uzasadnia pisownię wyrazów z ó i u, rz i ż, w razie potrzeby korzysta ze słownika ortograficznego, - tworzy wyrazy pokrewne uzasadniające pisownię ó oraz zdrobnienia zakończone na – utki, - usieńki i wykorzystuje je w opisie, - samodzielnie tworzy wyrazy pokrewne uzasadniające pisownię rz i ż, - zna zasady pisowni nosówek i stosuje je w praktyce, - samodzielnie uzasadnia pisownię ą i ę, - tworzy wyrazy pokrewne, w których występuje oboczność ę do ą, - zna zasady pisowni wyrazów z h i ch i stosuje je w praktyce, - uzasadnia pisowni ę h i ch korzystając ze słownika ortograficznego, - potrafi podać przykłady wyrazów pokrewnych, uzasadniających pisownię h i ch, - zna zasady pisowni zakończeń – ji, - ii, - i i na ogół poprawnie stosuje w praktyce, - poprawnie odmienia przez przypadki rzeczowniki zakończone na – ja, - ia, - ea korzystając ze słownika ortograficznego, - zna zasady pisowni przeczenia nie i w większości przypadków stosuje je w praktyce, - uzasadnia pisownię przeczenia nie z różnymi częściami mowy, w razie trudności korzysta ze słownika ortograficznego,
--	---	--	---

			- rozpoznaje podane części mowy i w większości przypadków poprawnie zapisuje je z przeczeniem <i>nie</i>
Dopełniający (ocena bardzo dobra)	<p>1. Czytanie i słuchanie. Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - charakteryzuje osobę mówiąca w wierszu, - odczytuje emocje wpisane w tekst i odnosi je do własnych doświadczeń, - wypowiada się na temat przesłania utworu i konfrontuje je z poznanym na lekcjach światem literatury, gromadzi argumenty, uzasadnia swoje zdania, - odczytuje sens przenośny utworu i odnosi go do własnych doświadczeń kulturowych, - tworzy ciekawą, uporządkowaną logicznie wypowiedź ustną, - charakteryzuje bohatera, posługuje się bogatym słownictwem i uzasadnia własne zdanie, <p>2. Samokształcenie i docieranie do informacji. Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zna adresy internetowe portali i stron będących wiarygodnym źródłem informacji, - umie konstruktywnie korzystać z Internetu <p>3. Świadomość językowa. Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - bezbłędnie odmienia rzeczowniki o nietypowej odmianie, - wie, które przymiotniki w j. polskim nie podlegają stopniowaniu, - zna zasady stosowania dłuższych i krótszych form zaimków i wykorzystuje je w praktyce, - rozpoznaje aspekty czasownika, - wskazuje w tekście czasowniki dokonane i niedokonane, 	<p>1. Wstępne rozpoznanie. Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - porównuje swoje reakcje czytelnicze odnoszące się do co najmniej dwóch utworów, - podejmuje refleksję nad sytuacją bohaterów i konfrontuje ją z własnymi doświadczeniami. <p>2. Analiza. Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozumie swoistość tworzywa prasy, radia, malarstwa, - zna i wykorzystuje różne konteksty, - w ocenie tekstu kultury posługuje się poznaną terminologią, - wymienia cechy fraszki, - wskazuje cechy swoiste epiki, liryki, dramatu, - rozpoznaje w tekście rytm, - charakteryzuje bohaterów, ocenia ich sytuację i postępowanie, - wskazuje cechy charakterystyczne przekazów audiowizualnych (filmu, programu informacyjnego, programu rozrywkowego), potrafi nazwać ich tworzywo (ruchome obrazy, warstwa dźwiękowa), - samodzielnie określa funkcję tekstu kultury i stara się uzasadnić swoje zdanie. <p>3. Interpretacja. Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - odbiera teksty kultury na poziomie symbolicznym, - funkcjonalnie wykorzystuje poznane morały bajek i przesłania baśni. <p>4. Wartości i wartościowanie. Uczeń:</p>	<p>1. Mówienie i pisanie. Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wypowiada się na tematy poruszane na lekcjach, związane z otaczającą rzeczywistością i poznanymi tekstami kultury, - wypowiada się, realizując zamierzony cel wypowiedzi (żartuje, wątpi, odmawia), - wypowiada się ze świadomością intencji, używając różnych środków językowych, - posługuje się perswazją w warstwie werbalnej i niewerbalnej, - konstruuje dłuższe wypowiedzi zgodne z tematem, z użyciem zróżnicowanych środków językowych, - świadomie dostosowuje styl i intonację wypowiedzi do sytuacji komunikacyjnej (oficjalnej i nieoficjalnej), - ocenia, wyraża opinie, wyjaśnia swoje stanowisko, argumentuje, podając przykłady, - opowiada i opisuje wydarzenia oraz stany emocjonalne, dokonując ich oceny oraz wartościując je, - zabiera głos w dyskusji, - recytuje z pamięci dłuższe teksty poetyckie oraz fragmenty prozy, podejmując próbę ich głosowej interpretacji, - formułuje wypowiedzi pisemne zgodne z tematem w następujących formach: <ul style="list-style-type: none"> • opis własnej osoby, • opis krajobrazu, • list oficjalny, - nadaje swoim wypowiedziom pisemnym

	<ul style="list-style-type: none"> - bezbłędnie przekształca wypowiedzenia zawierające czasownik w stronie czynnej na wypowiedzenia zawierające czasownik w stronie biernej i odwrotnie, - wśród czasowników wskazuje przechodnie i nieprzechodnie, - stosuje w związkach wyrazowych poprawne formy liczebników, - zna definicję wykrzyknika i partykuły i rozumie funkcjonalność tych części mowy, - uzupełnia wypowiedzi właściwymi partykułami, - rozpoznaje i nazywa wszystkie części mowy, - bezbłędnie wskazuje odmienne i nieodmienne części mowy, - sprawnie określa formę gramatyczną odmiennych części mowy 	<ul style="list-style-type: none"> - redaguje ocenę postaci, uwzględniając motyw jej postępowania i okoliczności; potrafi uzasadnić swoje stanowisko 	<p>zindywidualizowany charakter,</p> <ul style="list-style-type: none"> - dobiera środki językowe stosownie do celu i charakteru wypowiedzi. <p>2. Świadomość językowa. Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - mając na względzie zasady ortograficzne, rozróżnia wśród homonimów nazwy własne i pospolite, - poprawnie zapisuje przymiotniki utworzone od nazw własnych, - bezbłędnie stosuje zasady pisowni ó i u, rz i ż, - uzasadnia pisownię wyrazów z ó i u, rz i ż, - celowo i bezbłędnie wykorzystuje wyrazy pokrewne w opisie, - w wypowiedziach pisemnych świadomie wykorzystuje zasady ortograficzne uzasadniające pisownię rz i z, - zna zasady pisowni nosówek i bezbłędnie stosuje je w praktyce, - uzasadnia pisownie wyrazów z h i ch, korzystając ze słownika ortograficznego lub samodzielnie, - tworzy wyrazy pokrewne, uzasadniające pisownię h i ch, - zna zasady pisowni zakończeń – <i>ji</i>, - <i>i</i>, - <i>ii</i> stosuje je w praktyce, - poprawnie odmienia przez przypadki rzeczowniki zakończone na – <i>ja</i>, - <i>ia</i>, - <i>ea</i>, w razie potrzeby korzystając ze słownika ortograficznego, - samodzielnie uzasadnia pisownię rzeczowników zakończonych na – <i>ji</i>, - <i>ii</i>, - <i>i</i>, - zna zasady pisowni przeczenia <i>nie</i> i bezbłędnie stosuje je w praktyce,
--	---	---	--

			<ul style="list-style-type: none"> -samodzielnie uzasadnia pisownie przeczenia <i>nie</i> z różnymi częściami mowy, -poprawnie zapisuje podane części mowy z przeczeniem <i>nie</i>,
Wykraczający (ocena celująca)	<p>Ocenę tę otrzymuje uczeń, którego osiągnięcia w znacznym stopniu wykraczają poza wymagania podstawy programowej. Jego praca cechuje się samodzielnością i kreatywnością. Prezentuje wysoki poziom wiedzy. Świadomie i funkcjonalnie posługuje się bogatym słownictwem. Samodzielnie analizuje i interpretuje teksty literackie. Potrafi analizować i interpretować dzieła plastyczne. Tworzy bezbłędne pod każdym względem wypowiedzi ustne i pisemne. Jest aktywny, bierze udział (z dobrymi wynikami) w konkursach szkolnych i pozaszkolnych.</p>		